

การยกเลิกระบบสิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากรเป็นการทั่วไป (Generalized System of Preferences: GSP) ของสหรัฐฯ ต่ออุตสาหกรรมไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ไทย

แผนนโยบายและแผน สถาบันไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์

GSP (Generalized System of Preferences) คือ การให้สิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากรของประเทศที่พัฒนาแล้วแก่สินค้าที่มีแหล่งกำเนิดในประเทศที่กำลังพัฒนาและด้อยพัฒนาเพื่อลดหย่อนหรือยกเว้นอากรขาเข้า

การได้รับสิทธิประโยชน์ภายใต้ GSP

ปัจจุบันประเทศไทยได้รับสิทธิ GSP จาก 4 ประเทศ ได้แก่ สหรัฐฯ สวิตเซอร์แลนด์ นอร์เวย์ และรัสเซียและเครือรัฐเอกราช แต่ไทยมีการใช้สิทธิ GSP เพียงแค่ 2 ประเทศ ได้แก่ สหรัฐฯ และรัสเซียและเครือรัฐเอกราช¹ ในขณะที่สวิตเซอร์แลนด์และนอร์เวย์ได้กำหนดให้ผู้ประกอบการใช้ระบบรับรองตนเอง (Registered Exporter System: REX System) ตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน 2018 ทำให้ไม่พบข้อมูลการใช้สิทธิ GSP ของ 2 ประเทศข้างต้น²

นอกจากนี้ ไทยยังเคยได้รับสิทธิ GSP จาก 4 ประเทศ ได้แก่ สหภาพยุโรป ตุรกี แคนาดาและญี่ปุ่น ซึ่งหลังจากที่ถูกตัดสิทธิ GSP ผู้ประกอบการไทยต้องเสียภาษีนำเข้าในอัตราปกติ (MFN) อย่างไรก็ตาม สำหรับการส่งออกไปยังญี่ปุ่นนั้น ผู้ประกอบการไทยสามารถส่งออกโดยใช้สิทธิประโยชน์ภายใต้ความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจไทย-ญี่ปุ่น (JTEPA) หรือความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจอาเซียน-ญี่ปุ่น (AJCEP) แทนได้ เพื่อลดหย่อนหรือยกเว้นภาษีศุลกากรนำเข้าญี่ปุ่น ในขณะที่การส่งออกไปตุรกีนั้น ไทยกำลังอยู่ระหว่างการเจรจาความตกลงการค้าเสรีระหว่างไทยและตุรกี ซึ่งในอนาคตไทยอาจรับการลดหย่อนหรือยกเว้นภาษีภายใต้ความตกลงการค้าดังกล่าว

ตารางที่ 1 การได้รับสิทธิ GSP ของไทยจากประเทศต่างๆ

ประเทศ	วันที่เริ่มให้สิทธิ GSP	สถานะปัจจุบัน
สหรัฐฯ	1 มกราคม 1976	✓
รัสเซียและเครือรัฐเอกราช	1 มกราคม 1965	ยังคงมีการใช้สิทธิอยู่
สวิตเซอร์แลนด์	1 มีนาคม 1972	กำหนดให้ผู้ประกอบการใช้ระบบรับรองตนเอง (Registered Exporter System: REX System) ตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน 2018
นอร์เวย์	1 ตุลาคม 1971	
สหภาพยุโรป	1971	✗ การตัดสิทธิประเทศไทย มีผลใช้บังคับตั้งแต่ 1 มกราคม 2015 เป็นต้นไป
ตุรกี	1 มกราคม 2006	
แคนาดา	1 กรกฎาคม 1974	
ญี่ปุ่น	1 สิงหาคม 1971	✗ กรมศุลกากรญี่ปุ่นประกาศตัดสิทธิ GSP ต่อประเทศไทย ตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2019

ที่มา: กองสิทธิประโยชน์ทางการค้า กรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ รวบรวมโดยแผนกนโยบายและแผนสถาบันไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์

ไทยมีการส่งออกโดยใช้สิทธิ GSP เพียงแค่ 2 ประเทศ ได้แก่ สหรัฐฯ และรัสเซียและเครือรัฐเอกราช โดยในเดือนมกราคม-สิงหาคม 2020 ที่ผ่านมา มีมูลค่าการส่งออกสินค้าที่ได้รับสิทธิ GSP รวมทั้งสิ้น 3,278.25 ล้านเหรียญสหรัฐฯ และมีการใช้สิทธิ GSP รวมทั้งสิ้น 2,701.51 ล้านเหรียญสหรัฐฯ ซึ่งคิดเป็นสัดส่วนการใช้สิทธิ GSP ร้อยละ 82.41 แสดงให้เห็นว่า ผู้ประกอบการไทยยังคงพึ่งพาสิทธิ GSP ในการส่งออกไปสหรัฐฯ และรัสเซียและเครือรัฐเอกราช

สำหรับการส่งออกของไทยไปสหรัฐฯ โดยใช้สิทธิ GSP นั้น พบว่า ในเดือนมกราคม-สิงหาคม 2020 มีการใช้สิทธิ GSP รวมทั้งสิ้น 2,608.60 ล้านเหรียญสหรัฐฯ โดยสินค้าส่งออกสำคัญที่ใช้สิทธิ GSP เช่น ถูมมือ ยาง อาหารปรุงแต่ง ส่วนประกอบเครื่องปรับอากาศ เป็นต้น ในขณะที่การส่งออกของไทยไปรัสเซียและเครือรัฐเอกราชโดยใช้สิทธิ GSP นั้น พบว่า ในเดือนมกราคม-สิงหาคม 2020 มีการใช้สิทธิ GSP รวมทั้งสิ้น 92.91 ล้านเหรียญสหรัฐฯ โดยสินค้าส่งออกสำคัญที่ใช้สิทธิ GSP เช่น สับปะรดกระป๋อง พืชหรือผลไม้ปรุงแต่ง ข้าวที่สีบ้างแล้วหรือสีทั้งหมด เป็นต้น

ตารางที่ 2 มูลค่าและสัดส่วนการใช้สิทธิ GSP ของไทย (แยกเป็นรายประเทศ) ในเดือนมกราคม-สิงหาคม 2020

ประเทศ	เดือนมกราคม-สิงหาคม 2020		สัดส่วนการใช้สิทธิ GSP (%)
	มูลค่าการส่งออกสินค้าที่ได้รับสิทธิ GSP (ล้านเหรียญสหรัฐฯ)	มูลค่าการส่งออกสินค้าที่ใช้สิทธิ GSP (ล้านเหรียญสหรัฐฯ)	
สหรัฐฯ	3,165.39	2,608.60	82.41
รัสเซียและเครือรัฐเอกราช ¹	112.87	92.91	82.32
รวม	3,278.25	2,701.51	82.41

ที่มา: กองสิทธิประโยชน์ทางการค้า กรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ (2020)

การให้สิทธิ GSP ของสหรัฐฯ

ในบทความนี้ จะกล่าวถึงเพียงการใช้สิทธิ GSP ของไทยในการส่งออกปศุสัตว์เท่านั้น เนื่องจากเป็นประเด็นที่กำลังได้รับความสนใจอยู่ในปัจจุบัน ซึ่งสหรัฐฯ นั้น เป็นประเทศพัฒนาแล้วที่ให้สิทธิ GSP แก่ประเทศที่กำลังพัฒนาตั้งแต่ปี 1976 เป็นต้นมา รวมถึงไทยก็ได้รับสิทธิ GSP จากสหรัฐฯ ด้วยเช่นกัน โดยสินค้าที่ได้รับสิทธิ GSP ส่วนใหญ่เป็นสินค้าอุตสาหกรรมและสินค้าเกษตร ซึ่งการให้สิทธิ GSP ดังกล่าว จะช่วยลดอุปสรรคทางด้านภาษีแก่ประเทศกำลังพัฒนาในการส่งออกสินค้าไปยังสหรัฐฯ

ภาพที่ 1 ลำดับเหตุการณ์การให้สิทธิ GSP ของสหรัฐฯ แก่ไทย แบ่งออกเป็น 3 โครงการ

ที่มา: กรมการค้าต่างประเทศรวบรวมและวิเคราะห์โดยแผนกนโยบายและแผน สถาบันไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์

ตารางที่ 3 กฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้า (Rules of Origin) ภายใต้สิทธิ GSP ของสหรัฐฯ

กฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้า (Rules of Origin)	กฎว่าด้วยถิ่นกำเนิดสินค้าแบบสะสม (Cumulative Rules of Origin)
<p>สินค้าที่จะได้รับ GSP จะต้องผลิตตามเงื่อนไขสำคัญดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> > เป็นสินค้าที่ผลิตขึ้นโดยใช้วัตถุดิบที่เกิดขึ้นภายในประเทศทั้งหมด (Wholly Product) > สินค้าที่ผลิตจากวัตถุดิบนำเข้า (Non Wholly Product) จะมีคุณสมบัติถูกต้องก็ต่อเมื่อได้ผ่านการแปรสภาพอย่างเพียงพอภายในประเทศผู้รับสิทธิ GSP และจะต้องใช้วัตถุดิบนำเข้าในสัดส่วนที่กำหนดไว้เท่านั้น 	<ul style="list-style-type: none"> > ประเทศที่ได้รับสิทธิ GSP สามารถนำวัตถุดิบที่มีถิ่นกำเนิดจากอีกประเทศที่ได้รับสิทธิ GSP มาผสมได้โดยให้ถือเสมือนว่าเป็นสินค้าที่ผลิตภายในประเทศเดียวกัน > ประเทศผู้ผลิตและประเทศเจ้าของวัตถุดิบจะต้องเป็นภาคีสมาชิกภายใต้กรอบความร่วมมือเดียวกันและเป็นประเทศที่ได้รับสิทธิ GSP จากสหรัฐฯ

ที่มา : กรมการค้าต่างประเทศรวบรวมและวิเคราะห์โดยแผนกนโยบายและแผน สถาบันไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์

สำหรับสินค้าที่จะได้รับสิทธิ GSP นั้น ต้องผลิตตามเงื่อนไขกฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้า (Rules of Origin) ดังตารางที่ 3 ทั้งนี้ ไทยสามารถปฏิบัติตามกฎว่าด้วยถิ่นกำเนิดสินค้าแบบสะสม (Cumulative Rules of Origin) ได้ โดยไทยเป็นประเทศผู้ผลิตรวมถึงประเทศเจ้าของวัตถุดิบจะต้องเป็นภาคีสมาชิกภายใต้กรอบความร่วมมือเดียวกันและเป็นประเทศที่ได้รับสิทธิ GSP สหรัฐฯ เช่น ASEAN เป็นต้น ซึ่งไทยเป็นภาคีสมาชิก ASEAN จึงสามารถใช้วัตถุดิบสะสมจากประเทศสมาชิกอาเซียนที่ได้รับสิทธิ GSP ได้แก่ กัมพูชา อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ และเมียนมาตามกฎว่าด้วยถิ่นกำเนิดสินค้าแบบสะสมได้ โดยวัตถุดิบที่นำเข้าภายใต้กฎว่าด้วยถิ่นกำเนิดแบบสะสมจะต้องมีอัตราส่วนต้นทุนในประเทศภาคีสมาชิกไม่น้อยกว่าร้อยละ 35 ของราคาสินค้าจากโรงงาน หรือราคาประเมินของสินค้านั้น

การส่งออกของไทยไปสหรัฐฯ โดยใช้สิทธิ GSP

จากข้อมูลของ Global Trade Atlas แสดงให้เห็นว่า ในเดือนมกราคม-สิงหาคม 2020 ที่ผ่านมา ไทยและสหรัฐฯ มีมูลค่าการค้ารวม 31,551 ล้านดอลลาร์ โดยไทยมีการนำเข้าสินค้าจากสหรัฐฯ มูลค่า 7,607 ล้านดอลลาร์ และไทยส่งออกสินค้าไปสหรัฐฯ มูลค่า 23,944 ล้านดอลลาร์ ซึ่งไทยเป็นฝ่ายได้ดุลการค้า

ทั้งนี้ ไทยมีการส่งออกสินค้าทั้งหมดไปยังสหรัฐฯ โดยใช้สิทธิประโยชน์ GSP มูลค่า 2,608.60 ล้านดอลลาร์ หรือคิดเป็นร้อยละ 10.9 ของมูลค่าการส่งออกรวมของไทยไปสหรัฐฯ ซึ่งสินค้าที่มีการส่งออกโดยใช้สิทธิประโยชน์ GSP สูงสุด ได้แก่ สินค้าเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ (HS 84 และ 85) โดยมีมูลค่าการใช้สิทธิประโยชน์ GSP อยู่ที่ 598.78 ล้านดอลลาร์ หรือคิดเป็นร้อยละ 23 ของมูลค่าการส่งออกสินค้าทั้งหมดของไทยไปสหรัฐฯ โดยใช้สิทธิประโยชน์ GSP

ตารางที่ 4 ประเภทสินค้าที่ไทยส่งออกไปสหรัฐฯ โดยใช้สิทธิประโยชน์ GSP 3 อันดับแรก ในเดือนมกราคม-สิงหาคม 2020

ประเภทสินค้า	มูลค่าการส่งออก (ล้านเหรียญสหรัฐ)
1. เครื่องปฏิกรณ์นิวเคลียร์ บอยเลอร์ เครื่องจักร เครื่องใช้กล และส่วนประกอบของเครื่องดังกล่าว (HS 84)	346.62
2. ยางและของทำด้วยยาง (HS 40)	274.55
3. เครื่องจักร เครื่องอุปกรณ์ไฟฟ้า และส่วนประกอบของเครื่องดังกล่าว เครื่องบันทึกและเครื่องถอดภาพและเสียงทางโทรทัศนรวมทั้งส่วนประกอบและอุปกรณ์ประกอบของเครื่องดังกล่าว (HS 85)	252.16
4. ยานบกนอกรถที่เดินบนรางรถไฟหรือรางรถรางส่วนประกอบและอุปกรณ์ประกอบของยานดังกล่าว (HS 87)	231.52
5. พลาสติกและของที่ทำด้วยพลาสติก (HS 39)	210

ที่มา : USITC DataWeb รวบรวมและวิเคราะห์โดยแผนกนโยบายและแผน สถาบันไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์

แต่อย่างไรก็ตาม เมื่อวันที่ 30 ตุลาคม 2020 ที่ผ่านมา สำนักผู้แทนการค้าสหรัฐฯ (USTR) ได้ประกาศตัดสิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากร (GSP) สำหรับสินค้าไทยเพิ่มเติมอีก 231 รายการ โดยมีมูลค่า 817 ล้านดอลลาร์หรือคิดเป็น 25,000 ล้านบาท จากที่เคยตัดสิทธิ GSP ไปแล้วก่อนหน้านี้ จำนวน 573 รายการ ซึ่งมีผลบังคับใช้แล้วเมื่อวันที่ 25 เมษายน 2020 ที่ผ่านมา ทั้งนี้ การตัดสิทธิ GSP ครั้งล่าสุดเป็นผลมาจากการที่สหรัฐฯ ไม่สามารถเจรจาเพื่อส่งออกสินค้าเนื้อหมูเข้าไปในตลาดไทยได้ โดยจะมีผลบังคับใช้ในวันที่ 30 ธันวาคม 2020

การตัดสิทธิ GSP ในสินค้าเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ไทย

จากการตัดสิทธิ GSP เป็นครั้งที่ 2 ของปี 2020 นี้ สามารถแบ่งรายการสินค้าที่ถูกตัดสิทธิออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่

1) สินค้ากลุ่มอื่นๆ ที่ไม่นับรวมสินค้ากลุ่มเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ (HS 84-85) ถูกตัดสิทธิ GSP จำนวน 210 รายการ ตัวอย่างสินค้าเช่น ส่วนประกอบและอุปกรณ์ประกอบของยานยนต์ โคมระย้าและโคมไฟฟ้า ฐานรองฟูก อะลูมิเนียม เป็นต้น โดยมีเพียง 116 รายการ ที่ไทยมีการใช้สิทธิ GSP จริงในช่วงเดือนมกราคม-สิงหาคม ปี 2020 ซึ่งมีมูลค่า 393.37 ล้านดอลลาร์สหรัฐ และหลังจากที่การตัดสิทธิ GSP มีผลบังคับใช้ จะทำให้สินค้ากลุ่มดังกล่าวถูกเก็บภาษีเพิ่มเติมในอัตราเฉลี่ยร้อยละ 3.24³ หรือคิดเป็นมูลค่าภาษีที่ต้องจ่ายเพิ่มประมาณ 12.73 ล้านดอลลาร์สหรัฐ⁴

2) สินค้ากลุ่มเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ (HS 84-85) ถูกตัดสิทธิ GSP เพิ่มเติมอีกจำนวน 21 รายการ⁵ จากที่เคยโดนตัดสิทธิ GSP ไปแล้ว จำนวน 48 รายการ⁵ ในรอบแรก ซึ่งมีผลบังคับใช้แล้วเมื่อวันที่ 25 เมษายน 2020 ที่ผ่านมา แต่อย่างไรก็ตาม จากสินค้า 21 รายการ⁵ ข้างต้น มีเพียง 8 รายการ⁵ ที่ไทยมีการใช้สิทธิ GSP จริง ในช่วงเดือนมกราคม-สิงหาคม ปี 2020 ซึ่งมีมูลค่า 12.98 ล้านดอลลาร์สหรัฐ หรือคิดเป็นร้อยละ 0.5 ของมูลค่าการส่งออกรวมของทุกสินค้าที่ใช้สิทธิ GSP ในขณะที่สินค้าอีก 13 รายการที่เหลือ นั้น ไม่พบมูลค่าการส่งออกในช่วงเดือนมกราคม-สิงหาคม ปี 2020

ตารางที่ 5 รายการสินค้าเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ของไทยที่จะถูกตัดสิทธิ GSP ในวันที่ 30 ธันวาคม 2020 และมีมูลค่าการส่งออกไปสหรัฐฯ ในช่วงเดือนมกราคม-สิงหาคม ปี 2020

ลำดับ	HTSUS ⁶	มูลค่าการส่งออก ม.ค.-ส.ค.2020 (ล้านเหรียญ สหรัฐ)	กลุ่มสินค้า EIU ⁷	อัตราภาษีนำเข้าปกติของ US (%) ⁸
1	85169005	0.06	เครื่องใช้อื่นๆ ที่ให้ความร้อนด้วยไฟฟ้า (HS 851690)	3.7
2	85169090	0.26		3.9
3	85129020	0.64	เครื่องอุปกรณ์อื่นๆ (HS 851290 และ HS 851310)	2.5
4	85129090	0.75		2.5
5	85131020	0.47		12.5
6	85131040	0.05		3.5
7	85442000	0.10	สายไฟฟ้า ชุดสายไฟ (HS 854420)	5.3
8	85072080	10.65	หม้อสะสมไฟฟ้า (HS 850720)	3.5
Total		12.98	ภาษีอัตราเฉลี่ยร้อยละ ³	3.7

ที่มา : United States Trade Representative (USTR) และ United State International Trade Commission (USITC)
รวบรวมและวิเคราะห์โดยแผนกนโยบายและแผน สถาบันไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์

ทั้งนี้ การถูกตัดสิทธิ GSP ที่จะมีผลบังคับใช้อย่างเป็นทางการในวันที่ 30 ธันวาคม 2020 นี้ จะทำให้สินค้าเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ไทยถูกเรียกเก็บภาษีในอัตราร้อยละ 3.7³ หรือคิดเป็นมูลค่าภาษีที่ต้องจ่ายเพิ่มประมาณ 0.48 ล้านดอลลาร์⁴

และถึงแม้ว่าสินค้ากลุ่มเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์จะมีอัตราร้อยละที่ถูกเก็บเพิ่มมากกว่าอัตราร้อยละของสินค้ากลุ่มที่เหลือ แต่มูลค่าภาษีที่ต้องจ่ายเพิ่มนั้นน้อยกว่าอย่างเห็นได้ชัด รวมถึงสินค้ากลุ่มเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ที่ถูกตัดสิทธิ GSP นั้น มีมูลค่าการส่งออกเพียงร้อยละ 0.5 เมื่อเทียบกับมูลค่าการส่งออกรวมของทุกสินค้าที่ใช้สิทธิ GSP

ตัวอย่างสินค้าเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ไทยที่คาดว่าจะได้รับผลกระทบ

1. หม้อสะสมไฟฟ้า (HS 85072080)

ในช่วงเดือนมกราคม-สิงหาคม ปี 2020 ที่ผ่านมา ไทยมีการส่งออกสินค้าหม้อสะสมไฟฟ้า (HS 85072080) ไปสหรัฐฯ ทั้งสิ้น 13.09 ล้านดอลลาร์ โดยแบ่งเป็นการส่งออกที่ไม่ใช้สิทธิ GSP มูลค่า 2.44 ล้านดอลลาร์ และส่งออกโดยใช้สิทธิ GSP มูลค่า 10.65 ล้านดอลลาร์ สำหรับการส่งออกโดยใช้สิทธิ GSP นั้น พบว่า สินค้าหม้อสะสมไฟฟ้า (HS 85072080) มีมูลค่าการส่งออกมากเป็นอันดับ 1 เมื่อเทียบกับสินค้าเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ทั้งหมดที่จะถูกตัดสิทธิ GSP ในวันที่ 30 ธันวาคม 2020 และคิดเป็นร้อยละ 0.4 เมื่อเทียบกับทุกรายการสินค้าที่ไทยส่งออกไปสหรัฐฯ โดยใช้สิทธิ GSP

ทั้งนี้ การตัดสิทธิ GSP ในสินค้าหม้อสะสมไฟฟ้า (HS 85072080) จะส่งผลให้ผู้ประกอบการไทยมีต้นทุนการส่งออกที่เพิ่มขึ้นจากการที่ต้องเสียภาษีศุลกากรในอัตราร้อยละ 3.5 รวมถึงทำให้สูญเสียความสามารถในการแข่งขันด้านราคาเมื่อเปรียบเทียบกับฟิลิปปินส์ที่มีการส่งออกโดยใช้สิทธิ GSP ในมูลค่าที่ใกล้เคียงกับไทย

2. เครื่องอุปกรณ์อื่นๆ (Flashlights) (HS 85131020)

สำหรับสินค้าเครื่องอุปกรณ์อื่นๆ (Flashlights) (HS 85131020) นั้น คาดว่าผู้ประกอบการในกลุ่มสินค้านี้ อาจได้รับผลกระทบจากการถูกตัดสิทธิ GSP โดยจะต้องเสียภาษีย้อยละ 12.5 ซึ่งมีอัตราร้อยละสูงสุดในกลุ่มเมื่อเทียบกับสินค้าเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ที่จะถูกตัดสิทธิ GSP แต่อย่างไรก็ตาม ในช่วงเดือนมกราคม-สิงหาคม ปี 2020 ที่ผ่านมา การส่งออกสินค้าเครื่องอุปกรณ์อื่นๆ (Flashlights) (HS 85131020) ของไทยไปยังสหรัฐฯ มีมูลค่าการใช้สิทธิ GSP เพียง 0.47 ล้านดอลลาร์ เท่านั้น จากที่ได้รับสิทธิ 0.82 ล้านดอลลาร์

สรุป

จากการประกาศตัดสิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากร (GSP) ของสำนักผู้แทนการค้าสหรัฐฯ (USTR) เมื่อวันที่ 30 ตุลาคม 2020 ที่ผ่านมา ทำให้สินค้าเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ไทยถูกตัดสิทธิ GSP จำนวน 21 รายการ⁵ และมีเพียง 8 รายการ⁵ เท่านั้น ที่ไทยมีการส่งออกไปสหรัฐฯ โดยใช้สิทธิ GSP ในช่วงเดือนมกราคม-สิงหาคม ปี 2020 ทั้งนี้ การถูกตัดสิทธิ GSP ดังกล่าว จะมีผลบังคับใช้อย่างเป็นทางการในวันที่ 30 ธันวาคม 2020 นี้ และจะทำให้สินค้าเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ไทยถูกเรียกเก็บภาษีในอัตราเฉลี่ยร้อยละ 3.7³ หรือคิดเป็นมูลค่าภาษีที่ต้องจ่ายเพิ่มประมาณ 0.48 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ⁴

และถึงแม้ว่า สินค้าเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ไทยจะถูกตัดสิทธิ GSP จำนวน 69 รายการ⁵ ในปีนี้ (ทั้งรอบแรกและรอบล่าสุด) แต่ยังคงมีสินค้าเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ไทยอีกจำนวน 146 รายการ⁵ ที่ได้รับสิทธิ GSP จากสหรัฐฯ ในปี 2021 โดยมีสินค้าจำนวน 36 รายการ⁵ ที่ไทยมีการส่งออกโดยใช้สิทธิ GSP ในช่วงเดือนมกราคม-สิงหาคม ปี 2020 มูลค่า 192.38 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ และคิดเป็นอัตรากาฬเฉลี่ยร้อยละ 2.21³ จากข้อมูลดังกล่าวจะเห็นได้ว่า ผู้ประกอบการสินค้าเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ไทยยังคงต้องพึ่งพาสิทธิ GSP สำหรับการส่งออกไปสหรัฐฯ ทั้งนี้ สหรัฐฯ อาจตัดสิทธิ GSP อีกในอนาคต ผู้ประกอบการไทยจึงควรเตรียมพร้อมเพื่อรับมือกับสถานการณ์ดังกล่าวด้วย เนื่องจากการตัดสิทธิ GSP จะทำให้ผู้ประกอบการไทยที่ส่งออกสินค้าต้องแบกรับต้นทุนการส่งออกที่เพิ่มขึ้น ซึ่งผู้ประกอบการไทยอาจมองหาตลาดใหม่ ๆ เพื่อรองรับสินค้าและสร้างมูลค่าเพิ่มด้วยการนำเทคโนโลยีเข้ามาปรับใช้ ในขณะที่ภาครัฐเองก็ควรออกมาตรการหรือจัดตั้งกองทุนระยะยาวเพื่อเยียวยาผู้ประกอบการที่ได้รับผลกระทบจากการตัดสิทธิ GSP

อย่างไรก็ตาม การเข้ารับตำแหน่งประธานาธิบดีของโจ ไบเดน ในเดือนมกราคม 2021 ที่จะถึงนี้ อาจทำให้ทิศทางของการค้าระหว่างประเทศของสหรัฐฯ เปลี่ยนแปลงไป เนื่องจากโจ ไบเดนเน้นระบบการค้าเสรี ดังนั้น สหรัฐฯ อาจพิจารณาทบทวนการให้สิทธิ GSP แก่ไทยในอนาคต แต่ไทยก็ต้องตระหนักถึงเรื่องมาตรฐานแรงงานและสิทธิแรงงานให้มากขึ้นด้วย เพราะถือเป็นประเด็นที่สหรัฐฯ ให้ความสำคัญ แต่หากสหรัฐฯ ไม่ทบทวนการให้สิทธิ GSP แก่ไทย ไทยอาจต้องเจอจากการค้าผ่านข้อตกลงแบบทวิภาคีหรือพหุภาคีแทน เพื่อให้ผู้ประกอบการสินค้าเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ไทยสามารถส่งออกสินค้าได้โดยไม่ต้องเสียภาษี ซึ่งข้อตกลงแบบทวิภาคีอย่าง FTA ไทย-สหรัฐฯ นั้น หากมีการรื้อฟื้นการเจรจา ทั้งสองฝ่ายจะต้องพิจารณาถึงผลได้และผลเสียอย่างถี่ถ้วน ส่วนทางด้านข้อตกลงแบบพหุภาคี นักวิชาการหลายท่านได้มีการวิเคราะห์ว่า โจ ไบเดนอาจนำสหรัฐฯ กลับเข้าร่วมความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจภาคพื้นแปซิฟิก (Trans-Pacific Partnership: TPP) หรือความตกลงที่ครอบคลุมและก้าวหน้าสำหรับหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจภาคพื้นแปซิฟิก (Comprehensive and Progressive Trans-Pacific Partnership: CPTPP) อีกครั้ง ซึ่งนั่นอาจทำให้ไทยต้องพิจารณาถึงการเข้าร่วมความตกลงด้วย ทั้งนี้ การเข้าร่วมความตกลงดังกล่าวยังคงเป็นที่ถกเถียงเนื่องจากมีบางข้อบทที่อาจส่งผลกระทบต่อภาคเกษตรและสาธารณสุขไทย

รายการอ้างอิง

- ¹ รัสเซียและเครือรัฐเอกราชหรือกลุ่ม CIS (Commonwealth of Independent States) ประกอบด้วยประเทศสมาชิก คือ รัสเซีย ยูเครน เบลารุส อาร์เมเนีย อาเซอร์ไบจาน คาซัคสถาน ทาจิกิสถาน คีร์กีซสถาน มอลโดวา อุซเบกิสถาน และเติร์กเมนิสถาน รวบรวมจากกองสิทธิประโยชน์ทางการค้า กรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ (2020)
- ² รวบรวมจากกองสิทธิประโยชน์ทางการค้า กรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ (2020)
- ³ อัตราภาษีศุลกากรเฉลี่ยแบบถ่วงน้ำหนัก คำนวณจากอัตราภาษีนำเข้าปกติ (General) ที่สหรัฐฯ เรียกเก็บจากประเทศคู่ค้า โดยเป็นข้อมูลจาก United State International Trade Commission (USITC)
- ⁴ การประมาณการมูลค่าภาษีที่ต้องจ่ายเพิ่ม คำนวณจากมูลค่าการส่งออกเดือน ม.ค.-ส.ค. 2020 และอัตราภาษีนำเข้าปกติ (General) ที่สหรัฐฯ เรียกเก็บจากประเทศคู่ค้า
- ⁵ จาก United States Trade Representative (USTR) และจัดกลุ่มสินค้าเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ตามศูนย์ข้อมูลเชิงลึกอุตสาหกรรมไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ (EIU)
- ⁶ ศุลกากรสหรัฐฯ จะจำแนกรายการสินค้าตามพิกัดอัตราศุลกากรระดับ 8 หลัก (Harmonized Tariff Schedule of the United States: HTSUS) ตามตารางแสดงอัตราภาษีศุลกากรของสหรัฐฯ
- ⁷ เป็นการจัดกลุ่มสินค้าเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ตามศูนย์ข้อมูลเชิงลึกอุตสาหกรรมไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ (EIU)
- ⁸ อัตราภาษีนำเข้าปกติ (General) ที่สหรัฐฯ เรียกเก็บจากประเทศคู่ค้า โดยเป็นข้อมูลจาก United State International Trade Commission (USITC)

ภาคผนวก

ตารางที่ 6 รายการสินค้าสินค้าเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ไทยที่ถูกตัดสิทธิ GSP จากสหรัฐฯ (รอบที่ 1/2020)
โดยมีผลเมื่อวันที่ 25 เมษายน 2020 ที่ผ่านมา

ลำดับ	HTSUS ⁶	กลุ่มสินค้า EIU ⁷	อัตราภาษีนำเข้าปกติของ US (%) ⁸
1	84145930	พัดลม (HS 841459)	2.30
2	84145965		
3	84148090	เครื่องคอมพิวเตอร์ของเครื่องทำความเย็นและส่วนประกอบ (HS 841480 และ HS 841490)	3.70
4	84149010		4.70
5	84199095	เครื่องแลกเปลี่ยนความร้อน (HS 841990)	4
6	84221100	เครื่องอุปกรณ์อื่นๆ (HS 842211)	2.40
7	84501200	เครื่องซักผ้า (HS 845012)	2.60
8	84509020	ส่วนประกอบของเครื่องซักผ้า (HS 845090)	2.60
9	84509040		
10	84509060		
11	84795000	เครื่องจักรและเครื่องอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์อื่นๆ (HS 847950)	2.50
12	84823000	ตั้บลูกปืนเครื่องอิเล็กทรอนิกส์ (HS 848230)	5.80
13	85013120	มอเตอร์ไฟฟ้า / เครื่องกำเนิดไฟฟ้า กระแสตรง (HS 850131 และ HS 850132)	2.80
14	85013140		4
15	85013150		3.30
16	85013160		2.40
17	85013180		2.50
18	85013220		2.90
19	85013260		2
20	85014020		3.30
21	85014040		4
22	85014050		3.30
23	85014060	3.70	
24	85371060	2.70	
25	85016300	เครื่องกำเนิดไฟฟ้า (HS 850163)	2.50

ลำดับ	HTSUS ⁶	กลุ่มสินค้า EIU ⁷	อัตราภาษีนำเข้าปกติของ US (%) ⁸
26	85068000	เซลล์ประจุและแบตเตอรี่ประจุ (HS 850680)	2.70
27	85103000	เครื่องใช้ไฟฟ้าที่มีมอเตอร์ไฟฟ้าในตัว (HS 851030)	4.20
28	85139020	เครื่องอุปกรณ์อื่นๆ (HS 851390)	12.50
29	85139040		3.50
30	85165000	เตาอบไมโครเวฟ (HS 851650)	2
31	85167100	เครื่องใช้อื่นๆ ที่ให้ความร้อนด้วยไฟฟ้า (HS 851671)	3.70
32	85181080	ลำโพง ไมโครโฟนเครื่องขยายเสียง หูฟัง และส่วนประกอบ (HS 851810)	Free
33	85366980	เครื่องอุปกรณ์สำหรับป้องกันวงจรไฟฟ้าและส่วนประกอบ (HS 853669)	2.70
34	85371030	แผงสวิทซ์และแผงควบคุมกระแสไฟฟ้า (HS 853710 และ HS 853720)	2.70
35	85371091		
36	85372000		
37	85389030	เครื่องอุปกรณ์สำหรับป้องกันวงจรไฟฟ้าและส่วนประกอบ (HS 853890)	3.50
38	85389040	ส่วนประกอบของแป้น แผง ตู้สำหรับอุปกรณ์ควบคุม กระแสไฟฟ้า (HS 853890)	3.50
39	85389060		
40	85391000	หลอดไฟฟ้า (HS 853910, HS 853921 และ HS 853990)	2
41	85392140		2.60
42	85399000		2.60
43	85431000	เครื่องจักรและเครื่องอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์อื่นๆ (HS 854310 และ HS 854370)	1.90
44	85437020		2.50
45	85437045		2.60
46	85437071		2
47	85437099		2.60
48	85441900	ลวดไฟฟ้าสำหรับพัน (ไวน์ดิงไวร์) (HS 854419)	3.90

ที่มา : United States Trade Representative (USTR) รวบรวมและวิเคราะห์โดยแผนกนโยบายและแผน สถาบันไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์

หมายเหตุ: ช่องรายการ HTSUS สีม่วง คือ รายการสินค้าที่ไทยมีมูลค่าส่งออกไปยังสหรัฐฯ ในปี 2018

ตารางที่ 7 รายการสินค้าสินค้าเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ไทยที่ถูกตัดสิทธิ GSP จากสหรัฐฯ (รอบที่ 2/2020)
โดยจะมีผลตั้งแต่วันที่ 30 ธันวาคม 2020 เป็นต้นไป

ลำดับ	HTSUS ⁶	กลุ่มสินค้า EIU ⁷	อัตราภาษีนำเข้าปกติของ US (%) ⁸
1	85016100	เครื่องกำเนิดไฟฟ้า (HS 850161)	2.5
2	85041000	บัลลาสต์สำหรับหลอดไฟฟ้า (HS 850410)	3
3	85072040	หม้อสะสมไฟฟ้า	3.5
4	85072080	(HS 850720)	3.5
5	85129020	เครื่องอุปกรณ์อื่นๆ (HS 851290 และ HS 851310)	2.5
6	85129070		2.5
7	85129090		2.5
8	85131020		12.5
9	85131040		3.5
10	85166060	หม้อหุงข้าว เตาย่างและเตาอบย่าง (HS 851660)	2.7
11	85169005	เครื่องใช้อื่นๆที่ให้ความร้อนด้วยไฟฟ้า (HS 851690)	3.7
12	85169015		3.9
13	85169025		3.9
14	85169085		3.9
15	85169090		3.9
16	85272125	เครื่องรับวิทยุกระจายเสียง (HS 852721)	2
17	85285923	มอนิเตอร์	3.9
18	85285940	(HS 852859)	3.9
19	85393200	หลอดไฟฟ้า	2.4
20	85393990	(HS 853932 และ HS 853939)	2.4
21	85442000	สายไฟฟ้า ชุดสายไฟ (HS 854420)	5.3

ที่มา : United States Trade Representative (USTR) รวบรวมและวิเคราะห์โดยแผนกนโยบายและแผน สถาบันไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์

หมายเหตุ: ช่องรายการ HTSUS สีม่วง คือ รายการสินค้าที่ไทยมีมูลค่าส่งออกไปยังสหรัฐฯ ในช่วงเดือนมกราคม-สิงหาคม 2020

ตารางที่ 8 รายการสินค้าเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ไทยที่ยังคงได้รับสิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากร (GSP) จากสหรัฐฯ
ในปี 2021

ลำดับ	HTSUS ⁶	กลุ่มสินค้า EIU ⁷	อัตรากำหนดนำเข้าปกติของ US (%) ⁸
1	84144000	เครื่องคอมพิวเตอร์ของเครื่องทำความเย็น และส่วนประกอบ (HS 841440)	2.7
2	84145130	พัดลม (HS 841451)	4.7
3	84145190		
4	84151060	เครื่องปรับอากาศ (HS 841510, HS 841520, HS 841581, HS 841582, HS 841583)	1
5	84151090		2.2
6	84152000		1.4
7	84158101		1
8	84158201		2.2
9	84158300		1.4
10	84159040		ส่วนประกอบเครื่องปรับอากาศ (HS 841590)
11	84159080		
12	84172000	เตาอบเบเกอรี่ เตาอบบิสกิต (HS 841720)	3.5
13	84182910	ตู้เย็น (HS 841829)	1
14	84182920		1.9
15	84195010	เครื่องแลกเปลี่ยนความร้อน (HS 841950)	4.2
16	84501100	เครื่องซักผ้า (HS 845011)	1.4
17	84519030	เครื่องซักแห้ง และส่วนประกอบ (HS 845190)	3.5
18	84519060		
19	84519090		
20	84734041	เครื่องจักรและเครื่องอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์อื่นๆ (HS 847340)	2
21	84796000	เครื่องอุปกรณ์อื่นๆ (HS 847960)	2.8
22	84824000	ตลับลูกปืนเครื่องอิเล็กทรอนิกส์ (HS 848240, HS 848250, HS 848280)	5.8
23	84825000		
24	84828000		

ลำดับ	HTSUS ⁶	กลุ่มสินค้า EIU ⁷	อัตราภาษีนำเข้าปกติของ US (%) ⁸
25	85011020	มอเตอร์ไฟฟ้า (HS 850110, HS 850120, HS 850131, HS 850133, HS 850134, HS 850151, HS 850152 และ HS 850153)	6.7
26	85011040		4.4
27	85011060		2.8
28	85012020		3.3
29	85012040		4
30	85012050		3.3
31	85012060		2.4
32	85013120		2.8
33	85013330		2.8
34	85013340		2.8
35	85013360		2.5
36	85013430		2.8
37	85013460		2
38	85015120		2.5
39	85015140		2.5
40	85015150		3.3
41	85015160		2.5
42	85015240		3.7
43	85015360		4.2
44	85015380		2.8
45	85016200	เครื่องกำเนิดไฟฟ้า (HS 850162, HS 850164, HS 850211, HS 850213, HS 850220, HS 850231, HS 850239)	2.5
46	85016400		2.4
47	85021100		2.5
48	85021300		2
49	85022000		2
50	85023100		2.5
51	85023900		2.5
52	85024000	เครื่องเปลี่ยนไฟฟ้า (HS 850240)	3
53	85030020	เครื่องกำเนิดไฟฟ้า (HS 850300)	2.4
54	85030035		6.5
55	85030075		6.5
56	85042300	หม้อแปลงไฟฟ้า (HS 850423)	1.6

ลำดับ	HTSUS ⁶	กลุ่มสินค้า EIU ⁷	อัตราภาษีนำเข้าปกติของ US (%) ⁸
57	85043140	หม้อแปลงไฟฟ้า ขนาดเล็ก (HS 850431 และ HS 850432)	6.6
58	85043160		1.6
59	85043200		2.4
60	85043300	หม้อแปลงไฟฟ้า (HS 850433 และ HS 850434)	1.6
61	85043400		
62	85061000	เซลล์ปรุวมุมุมิและแบตเตอรี่ปรุวมุมุมิ (HS 850610, HS 850630, HS 850650, HS 850660 และ HS 850690)	2.7
63	85063010		
64	85063050		
65	85065000		
66	85066000		
67	85069000		
68	85071000	หม้อสะสมไฟฟ้า (HS 850710, HS 850730, HS 850740, HS 850750, HS 850760, HS 850780, และ HS 850790)	3.5
69	85073040		2.5
70	85073080		2.5
71	85074040		3.4
72	85074080		3.4
73	85075000		3.4
74	85076000		3.4
75	85078040		3.4
76	85078081		3.4
77	85079040		3.5
78	85079080		3.4
79	85094000	เครื่องใช้ไฟฟ้าที่มีมอเตอร์ไฟฟ้าในตัว (HS 850940 และ HS 850980)	4.2
80	85098050		
81	85099025	ส่วนประกอบของเครื่องใช้ไฟฟ้าที่มีมอเตอร์ไฟฟ้าในตัว (HS 850990)	3.4
82	85099035		3.4
83	85099045		4.2
84	85099055		4.2
85	85102010	เครื่องใช้ไฟฟ้าที่มีมอเตอร์ไฟฟ้าในตัว (HS 851020)	4
86	85102090		
87	85109030	ส่วนประกอบของเครื่องใช้ไฟฟ้าที่มีมอเตอร์ไฟฟ้าในตัว (HS 851090)	4
88	85109040		
89	85109055		

ลำดับ	HTSUS ⁶	กลุ่มสินค้า EIU ⁷	อัตราภาษีนำเข้าปกติของ US (%) ⁸
90	85122040	เครื่องอุปกรณ์อื่นๆ (HS 851220, HS 851230 และ HS 851240)	2.5
91	85123000		
92	85124020		
93	85124040		
94	85162900	เครื่องใช้อื่นๆที่ให้ความร้อนด้วยไฟฟ้า (HS 851629, HS 851631 และ HS 851632)	3.7
95	85163100		3.9
96	85163200		3.9
97	85164040	เตารีดไฟฟ้า (HS 851640)	2.8
98	85167200	เครื่องใช้อื่นๆที่ให้ความร้อนด้วยไฟฟ้า (HS 851672)	5.3
99	85193010	เครื่องหมุนแผ่นเสียง เครื่องเล่นแผ่นเสียง เทป (HS 851930)	3.9
100	85221000	ส่วนประกอบเครื่องวีดีโอ เครื่องบันทึกเสียง (HS 852210)	3.9
101	85286915	เครื่องฉาย (Projector) (HS 852869)	3.9
102	85286925		
103	85286940		
104	85286955		
105	85287216	เครื่องรับโทรทัศน์ (HS 852872)	3.9
106	85287228		
107	85287236		
108	85287244		
109	85287252		
110	85287280		
111	85311000	เครื่องอุปกรณ์อื่นๆ (HS 853110 และ HS 853180)	1.3
112	85318015		
113	85351000	อุปกรณ์ตัววงจรไฟฟ้า (HS 853510, HS 853521, HS 853529 และ HS 853530)	2.7
114	85352100		2.7
115	85352900		2
116	85353000		2.7
117	85354000	เครื่องป้องกันฟ้าผ่า (HS 853540)	2.7

ลำดับ	HTSUS ⁶	กลุ่มสินค้า EIU ⁷	อัตราภาษีนำเข้าปกติของ US (%) ⁸
118	85359040	เครื่องอุปกรณ์สำหรับป้องกันวงจรไฟฟ้าและส่วนประกอบ (HS 853590 และ HS 853610)	2.7
119	85359080		
120	85361000		
121	85362000	อุปกรณ์ตัดวงจรไฟฟ้า (HS 853620)	2.7
122	85364100	เครื่องอุปกรณ์สำหรับป้องกันวงจรไฟฟ้าและส่วนประกอบ (HS 853641, HS 853649 และ HS 853661)	2.7
123	85364900		
124	85366100		
125	85392240	หลอดไฟฟ้า (HS 853922, HS 853929, HS 853931, HS 853941, HS 853949 และ HS 853950)	5.8
126	85392280		2.6
127	85392910		5.8
128	85392920		5.2
129	85392940		2.6
130	85393100		2.4
131	85394100		2.6
132	85394900		2.4
133	85395000		2
134	85433090		เครื่องจักรและเครื่องอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์อื่นๆ (HS 854330)
135	85441100	ลวดไฟฟ้าสำหรับพัน (ไวร์ดิงวายร์) (HS 854411)	3.5
136	85444290	สายไฟฟ้า ชุดสายไฟ (HS 854442, HS 854449 และ HS 854460)	2.6
137	85444920		3.5
138	85444930		5.3
139	85444990		3.9
140	85446020		3.7
141	85446040		3.5
142	85446060		3.2
143	85462000		ฉนวนไฟฟ้า (HS 854620, HS 854710 และ HS 854790)
144	85471040	3	
145	85471080	3	
146	85479000	4.6	

ที่มา : United States Trade Representative (USTR) รวบรวมและวิเคราะห์โดยแผนกนโยบายและแผน สถาบันไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์

หมายเหตุ: ข้องรายการ HTSUS สีม่วง คือ รายการสินค้าที่ไทยมีมูลค่าส่งออกไปยังสหรัฐฯ ในช่วงเดือนมกราคม-สิงหาคม 2020